

5.číslo 20
prosinec 13

EVENTUS PRO COLLEGIS

VÁNOČNÍ SPECIÁL:
Vánoce se členy katedry

INTERVIEW:
doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc.

VÁNOCE U TELEVIZÍ, VÁNOCE S VIZÍ

Vánoce plné sentimentu a povinností, které začínají už s výběrem a nákupem dáreků, honička po tom či onom, co prý nám zajistí klid pohodu a ty správné prožitky. Vánoce naplněné volnými dny, které projezdíme po příbuzných a známých a prosedíme se známými a příbuznými, když přijedou k nám, a bezpočet cukroví a zákusků a delikates všelijakých – slaných, aby lépe pilo se víno, kyselých, aby lépe se z toho pití dostávalo, sladkokyselých, aby jedno i druhé bylo v rovnováze. Vánoce u televizí, Vánoce s vizí, že ty příští už budou úplně jiné. Takové tradiční, takové, jak si představujeme, takové bez toho bláznění a shánění, takové čisté a skromné a zklidňující. Ale už teď víme, že až přijdou ty další, že nebude to jiné oproti letošku.

A proč? Poněvadž jsme zapomněli. Zapomněli jsme své mýty, konkrétně mýtus vánoční. Aby bylo dobře rozuměno, ne že bychom zapomněli slavit Vánoce nebo, v hrubých obrysech, nevěděli, proč se slaví. My jsme zapomněli žít tu událost a zvěst, která ovlivňuje naši kulturu více jak dva tisíce let. Mýtus se překládá z řečtiny jako „slovo“, avšak v jiném významu než logos, které také znamená slovo. Sloveso odvozené ze substantiva je „mytologein“ a znamená tolik co líčit „pravdivé skutečnosti“. Pojem mýtus tedy původně neoznačoval nějaký smyšlený, fantastický nebo kouzelný příběh. Byl vyhrazen zcela určitému typu vyprávění, které mělo charakter posvátnosti. Mýtický člověk prostřednictvím mýtu usiloval o pochopení významu a smyslu. Významu a smyslu svého života a života lidí kolem něj. Člověk takto vnímal pravdu, ne však tak, jak vnímáme my. Mýtus je pravdivý způsobem, jakým vědecký poznatek nikdy pravdivým být nemůže; vztahuje se totiž na jiný řád věcí, který naši realitu dalece přesahuje. Zde můžeme navázat tím, co je nám zřejmější a srozumitelnější – pojetí světa jako symbolu nebo jako systému, který nám umožňuje porozumět ne pouze racionálně, ale také emocionálně.

Jistě zažíváme okamžiky, které se blíží pocitu posvátnosti, která je pro dnešního člověka sice obtížně uchopitelná, avšak „pocitově“ vnímaná. Víme, že v tomto emocionálním stavu je nám dobře, přichází zklidnění, svět jako by se projasnil, zažíváme radost ze žití, vše náhle je pochopitelné a zřetelné. Tento pocit nepřichází sám, musíme mu jít naproti, často podvědomě, ale jdeme. Víme proč. Ten pocit za to stojí. Schopnost vykročit za „posvátnem“ nás učili lidé, kteří tento výjimečný pocit umí

FOTO: MB

zažívat, vědí také, jak mu vyjít naproti. Časem pro toto vyjítí bývají svátky. Zda pocit svátečnosti se spojí i s pocitem posvátnosti, záleží na dvou zásadních okolnostech. Jednou z nich je podmínka, aby svátek byl jako svátek vnímán, druhou přistoupit k svátku otevřeně, bez předsudků. V případě Vánoc je s oběma podmínkami potíž. Během roku slavíme tolik svátků, že začínají všednět. Svátek tak bývá více spojován s extází než se zklidněním a předsudky vůči náboženství, křesťanství a rituálům s nimi spojenými jsou stále hlouběji zaryty v našem vědomí.

Svátky vánoční jsou výjimečné silou svého mýtu a kultu, a to i pro ty, kteří sami sebe označují za nevěřící. V základu vyprávění o narození Páně, tedy v mýtu o něm, je hluboká lidská symbolika a humanistická tradice. Příchodem Krista vchází do lidského světa láska ne jako vágní pocit zamilovanosti, ale jako princip života, jako skutečný hybatel osudů vedoucích lidské bytosti ke všeobecně sdílenému štěstí. S láskou je spojena svoboda, schopnost svobodu žít pro sebe i ostatní. Cožpak lze lásku vymoci? Pro lásku, pro cestu lásky se rozhodujeme volně, svobodně. Volnost a svoboda jsou základní atributy lidskosti. Ježíšova vize o království nebeském zde na zemi se v naší civilizaci naplňuje přes dva tisíce let. Ne vždy byla tato cesta snadná, avšak naše bytí je důkazem, že není marná a že se naplňuje.

I kdyby narození Krista bylo pohádkou, i kdybychom nevěřili v jeho existenci a sílu, nestojí za to prožít pohádku Vánoc s nadšením v srdci a údivem v očích? Proč se nechat obírat o posvátné?

PHDR. JOSEF KASAL, PH.D.
pedagog Katedry sociální patologie a sociologie PdF UHK

OBSAH

INTERVIEW: doc. PhDr. IVA JEDLIČKOVÁ, CSc.

VÁNOČNÍ SPECIÁL

STUDENTI STUDENTŮM – SZZ

SLOVO ABSOLVENTA

O. S. BONANZA

WORK AND TRAVEL

NEHODNI OBDIVU

SLOVNÍČEK

PRACOVNÍ LÉTO V USA

FILIPÍNY

VÝSLEDKY VOLEB

FILMY, DOKUMENTY, KNÍŽKY - MARTINA W.

REPORT Z DRAKIÁDY A ŠATCE – JAKUB L., MARIE B.

DOTEKY MÚZY

KONTAKTY

TEXT: LENKA ANTALÍKOVÁ

Nejprve bych ráda pověděla, že mě stále ještě neopustila pochybnost, zda moje odpovědi na Vaše otázky mohou být pro studenty zajímavé. Ve skutečnosti leccos ze svého života prozradím při výuce, když uvádím příklady pro ilustraci světa vzdělávání dospělých, takže věřím, že v tomto rozhovoru můžu být docela stručná.

Kde začala a jak pokračovala ... vždycky jste chtěla učit?

Opravdu je to tak – vždycky jsem chtěla učit, rozhodně to bylo už v průběhu první třídy a nejspíše pod vlivem tehdejší paní učitelky (a také učitelky a učitelů dalších). Mé první učitelské působiště bylo na gymnáziu ve Šternberku a pak už jsem se vrátila na fakultu, kterou jsem vystudovala, Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, a to na Katedru výchovy a vzdělávání dospělých. Od podzimu 1988 působím na Pedagogické fakultě v Hradci Králové.

Jak dokážete skloubit rodinu a práci?

To by měli spíše zodpovědět mů blízci a nadřízení. Věřím však, že nyní to dokážu už snadno – zkušenost nabytá s léty se musí projevit.

Váš recept na to ...

Recept ve smyslu rady druhým nemám.

Jaká je Vaše představa ideální dovolené?

Určitě poznávací zájezd s dostatkem času na všechny pamětihodnosti.

Máte raději zimu nebo léto?

Nejraději mám pozdní jaro a časné léto.

Oblíbené jídlo:

Oblíbených jídel mám opravdu hodně, jednodušší by bylo říci, co nemám v oblíbě.

Oblíbené pití:

Černý aromatizovaný čaj.

Oblíbený film:

Těch je také hodně – nemohu se rozhodnout, který z nich vy-

brat.

Ideální dárek ...

Hrnková rostlina ozdobná květem.

Co je podle Vás krizí dnešní společnosti?

Přímo o krizi bych snad nehovořila (jak pak budeme nazývat to, co třeba ještě přijde), ale určitě je něco, co mě trápí, a to stav mezilidských vztahů – malá ohleduplnost, nerespektování druhých, místo toho sobectví a sebestřednost.

Máte nějaký sen, nesplněné přání:

Rozhodně mám ještě řadu snů a přání – ale abych si ponechala naději, že se splní, tak je neprozradím.

Motto na závěr:

Chovej se k druhým tak, jak chceš, aby se oni chovali k Tobě.

VÁNOČNÍ KUKÁTKO

Vyučujícím naší katedry jsme položili pár předvánočních otázek:

Jaká je jejich oblíbená vánoční tradice/zvyk,

co by rádi našli pod stromečkem

a dali jsme jim na výběr:

řízek - kapr

linecké - vanilkový rohlíček

kniha - ponožky.

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Krájení jablka a zpěv koled.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Speciální přání nemám, raduji se z každého dárku.

Kapr – Linecké – Kniha

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Scházíme se celá rodina včetně domácích zvířátek (9 lidí). Jíme u jednoho stolu a nikdo nesmí vstát, dokud všichni nedojíme. Vůně cukroví. Ježíšek se ohlašuje zvoněním.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Přání: Aby byla moje rodina zdravá.

Dárek: parfém, dobrá kniha a sluchátka :)

Řízek - Linecké - Kniha (hodí se vše, ale pokud musím volit, tak takto)

Mgr. Stanislava Hoferková, Ph.D.

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Za poslední roky jsme si vytvořili několik menších nenápadných tradic. První tradicí je výprava za vánočním stromkem z naší smrkové školky, kterou jsme s rodiči kdysi společně sázeli. Tatínek vezme malou ruční pilku, většinou v závějích se vyšplháme na kopec, kde pečlivě vyhlédneme „ten správný“ a obřadně uřízneme. Výběr se řídí spíše potřebami „prořezání“, takže se jedná o stromek méně vzhledný, často placatý a spoře ovětvený. Před Štědrým dnem vyrábíme vánoční svícny (ze kterých mám tradičně popíchané a usmolené prsty), které rozdáváme příbuzným a odnášíme našim blízkým na hřbitov. Oblíbeným dnem je pak druhý svátek vánoční, na který se sejde celá rodina ke svíčkové s domácím knedlíkem. Mezi milou tradicí patří také předvánoční setkání se třemi kamarádkami ze střední školy. Rozdáme si dárky (každý rok se hádáme, jestli dárky rozbalit už teď nebo nechat po stromeček), nalijeme punč a pustíme pohádku (dříve romantický film).

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Už léta mám pouze jediné přání, abychom se s blízkými zase příští rok ve zdraví setkali.

Jako rybářská rodina si vždy pochutnáme na **kaprovi** (který je však většinou kupovaný)

Vanilkový rohlíček

Kniha do postele s teplými ponožkami na nohou

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Dopolední setkání s kamarádkami. Půlnoční. Popůlnoční procházka. Tři oříšky pro Popelku.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Pletací jehlice a vlnu :)

Kapr – vanilkový rohlíček – kniha např. titul Pleteme ponožky snadno a rychle :)

Helena Malířová

PhDr. Josef Kasal, Ph.D.

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Zabíjení a porcování kapra. Zpěvy koled u stromečku.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Čtečku knih AMAZON, protože mi ji ukradli.

Kapr – vanilkový rohlíček – kniha (nejlépe však obojí – obojí – obojí)

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Pomalá procházka, pozastavení a hlavně se nadýchat několika dnů ovzduší, kdy bohužel jen nakrátko, převládne jako kouzelným proutkem změněný stav našich myslí a zažíváme výjimečnost času.

Nádhera okamžiků, které se opakují, ale jen jednou za rok, plně si procítit každý okamžik. Řekové výjimečný čas nazývali KAIROS, čas prožitku, na který vzpomínáme a k němu se vracíme v dobách nesvátečních. To je škoda, protože každý den je neopakovatelný, říkám si ale, jak a čím se liší od ostatních dnů, vždyť jsme před týdnem byli na stejném místě a nic jsme necítili, prostě všední, obyčejný den? Asi proto nejen na mne působí vánoční dny, kdy si můžeme přímo extrémně prožít inventuru vztahů k blízkým i těm, kteří již žijí jen v našich vzpomínkách. Navštívit toho, koho máme rádi a nejlépe ruku v ruce s někým, kdo nám je nejbližší.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Abychom si více vážili tradic a nepojímali je jako minulostní, dnes již vyprázdněný pojem. Kdo udržuje tradice, udržuje také porozumění, sounáležitost s druhými. Na jedné straně mnohdy litujeme ztráty tradic a paradoxně se ve stejném okamžiku radujeme nad vánočním dárkem posledního modelu moderní elektroniky – jenže moderní znamená nový, moderní znamená odmítání, opouštění tradice. Největší radost mám pod stromečkem nad ještě nerozbaleným (tvrdým!) balíčkem, v tu chvíli mi běhají hlavou všechna přání, co by tam mohlo být – ale až v tomto okamžiku! Chvíli vydržím, nerozbalím balíček a chtěl bych, aby tam bylo všechno, co bych si přál. Nerozbalený balíček obsahuje všechna naše přání.

Kapr – linecké - kniha**Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?**

Naše rodinné jsou jednoduché (a jistě běžné i v jiných rodinách): tradiční skladba jídelníčku, zdobení stromečku, koledy, zvoneček, který na konci večere oznamuje, že Ježíšek už pod stromeček skládá dárky.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Nejvíce si přeji vrátit čas. Protože to nejde, uvedu náhradní přání, a to květiny (přesněji hrnkové rostliny ozdobné květem, jako jsou gardenie, azalka, saintpaulia, nebo rychlený hyacint).

Kapr – vanilkový rohlíček (tradičně obojí) – kniha

PhDr. Jiří Kučárek, Ph.D.

PhDr. Stanislav Pelcák, Ph.D.

Vaše oblíbená vánoční tradice/zvyk?

Odlévání olova, krmení zvířátek po štedrovečerní večeři, procházka. Zapalování Františka, dávání šupiny pod talíř. Celodenní půst vyjma čočkové polévky.

Co byste rád pod stromečkem našel(šla), či máte nějaké vánoční přání?

Kniha, cyklistický dres, uvidět zlaté prasátko. Být jako každý rok s celou rodinou.

Kapr – vanilkový rohlíček – kniha

Ne vždy je to v životě jednoduché, stejně tak jako ne vždy je jednoduché vykomunikovat něco s našimi kantory. Úkol zněl „jasně“: odpovědět na dvě otázky a vybrat si z dvojic. Neskromně někteří zatoužili po více než jedné variantě, nejlépe by brali vše! A ne pro každého bylo snadné odpovědět. Nejvíce prostoru si „ukousnul“ vedoucí katedry, pojďme se společně s ním na chvíli zamyslet...

Tak Vám už notnou chvíli přemýšlím nad těmi otázkami, které jste mi položila. A přemýšlím, v čem je důležitý vanilkový rohlíček, nebo ten jeho souboj s lineckým těstíčkem a proč má kapr porazit vepřové a kniha měkké dárky, ponožky. To bych očekával v odpovědích. Ale možná se i mýlím. Vždyť mohou existovat statní vepři, kteří pohrdají chladnými kapry. Ale možná není důležité to či ono, ať si každý vybere. Důležité je přemýšlení nad tím, zda tyto skutečnosti jsou pro nás hodnotou, která nás dovede k volbě. Nejde přeci jen o kus masa, ale také o tradici a její (ne)dodržování, které je pro dnešní dobu tak příznačné. Vzpomeňme si na naše babičky a tradice, kterými ony žily a tvrdě vyžadovaly, abychom i my, jejich děti a vnoučata tyto tradice držely. Pokud bych tedy měl přemýšlet, jak se na tyto odpovědi bude dívat naše společnost, tak si myslím, že jim to bude jedno. Za mne ale jednoznačně kapr, linecké rohlíčky a knihy (tedy i s vědomím, že i ponožky mne zahřejí).

Horší je to s odpověďmi na první dvě otázky. Jaká je Vaše oblíbená tradice – Vánoční. Naše rodina vždy držela celou řadu tradic. Mezi mé nejoblíbenější vždy patřila Vánoční cesta do kostela ve Zvoli, kde děti ze Základní školy v Dolní Rožínce zpívaly se svým folklorním souborem vánoční a jiné písně. Ta atmosféra jedinečného barokního kostela staviatele Santiniho je prostě nezapomenutelná. Ale opravdu oblíbenou tradici jsem si našel, až když jsem se oženil. Každé svátky podnikáme výstup na horu Říp. Ta cesta má svůj zdravotní, relaxační i duchovní efekt. Vždy si tam připadám jako dobyvatel, vlastenec a vzpomínám na krásné zážitky

PhDr. Václav Bělík, Ph.D.

ze svého života.

A jaké mohu mít Vánoční přání? Chce se mi říct, že žádná vánoční přání nemám. Skutečně nemám žádné materiální. Dokonce jsem ani nikdy nezažíval pocity bažení po nějakém dárku a zklamání, když bych jej nedostal. Byl jsem vychován ke způsobu myšlení, kdy není důležitý dárek samotný, ale osoba, která Vám jej daruje, její upřímný postoj k situaci darování a duchovní rozměr Vašeho vztahu. A tak bych si přál věci, které mi málokdo může splnit. Aby byli mezi námi lidé, kteří jsou nám blízcí, ale už odešli, a aby se kamarádi nerozcházelí kvůli prkotinám, aby naše zdraví odpovídalo úsilí, které věnujeme jeho udržování. Přeji si, aby naši politici mi mohli být vzorem, nadějí a jistotou. Přeji si, aby bylo v naší zemi dostatek práce pro ty, kteří chtějí pracovat. Přeji si, aby naši studenti byli nadšení a pomáhali nám budovat obory naší krásné katedry. Přeji si, aby se nám dařilo naše poslání o malý kousek zlepšovat svět.

Takových přání mohu mít celou řadu. A některá konkrétní se bojím vyslovit, abych je nezničil, nezakřiknul, nedal je do úst možným protivníkům, kteří by rádi tato přání zadupali, jenom kdyby o nich věděli.

Přemýšlím, zda jsou má naznačená přání skutečně nesplnitelná. Vždyť lidé, kteří nás opustili, jsou stále mezi námi, pokud budeme jejich vzpomínku žít a držet jejich tradici. Naše zdraví můžeme do jisté míry ovlivnit, stejně tak i politiky, studenty i celý svět. Stačí tomu věřit, že máme tyto schopnosti, a být aktivní.

Tak tedy jinak. Pouze jedno přání. Přeji si, abychom více věřili sobě, svým schopnostem, lidem okolo a věřili v to, že svou aktivní a usilovnou prací můžeme dojít k pocitu uspokojení, zabezpečení svých blízkých a lepšího světa.

Děkuji Vám, Lenko, za položení těchto otázek. Nevím, zda jsem Vám pomohl při finiši Vánočního čísla Eventu, nicméně i přes všechnu tu krásu, kterou tady na katedře se studenty a kolegy prožíváme, mám za sebou asi nejnáročnější rok svého života. Proto Vám děkuji za příležitost zamyslet se.

PhDr. Václav Bělík, Ph.D.

STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

TEXT: Bc. ALENA MUZIKANTOVÁ, Bc. KLÁRA MEJSNAROVÁ

Jak se již stává zvykem této rubriky, pro silnější pocit z článku a zdůraznění myšlenek je vhodné do začátku využít pěkného citátu:

„Když si člověk postaví dům, vždycky upozoruje, že se přitom přiučil něčemu, co měl rozhodně vědět, než začal stavět.“

Friedrich Wilhelm Nietzsche

Pod pomyslným domem bychom si mohli představit vzdělání, na kterém několik let pracujeme. Státní závěrečné zkoušky (SZZ) pak můžeme nazvat takovou kolaudací, nebo dokončením, uvedením našeho vzdělání do provozu. Možná právě tyto informace o završení studia formou státních závěrečných zkoušek chtěl čtenář vědět, než položil první cihlu k výstavbě brány vědění.

Následující článek je určen zejména pro ty, kteří se v akademickém roce 2013/2014 chystají ke složení SZZ, dále pro studenty, kteří budou SZZ absolvovat v blízké budoucnosti, popřípadě i pro další čtenáře z řad absolventů oboru, kteří si jistě rádi zavzpomínají na nejdůležitější okamžik, jímž úspěšně završili své bakalářské studium Sociální patologie a prevence či Sociální komunikace ve státní správě.

Přihlášení se ke SZZ je podmíněno splněním několika zásadních podmínek. První z těchto podmínek spočívá v odevzdání bakalářské práce (BP) ve dvou výtiscích na sekretariátu u p. Malířové. Předpokládaný termín odevzdání je 24. 4. 2014.

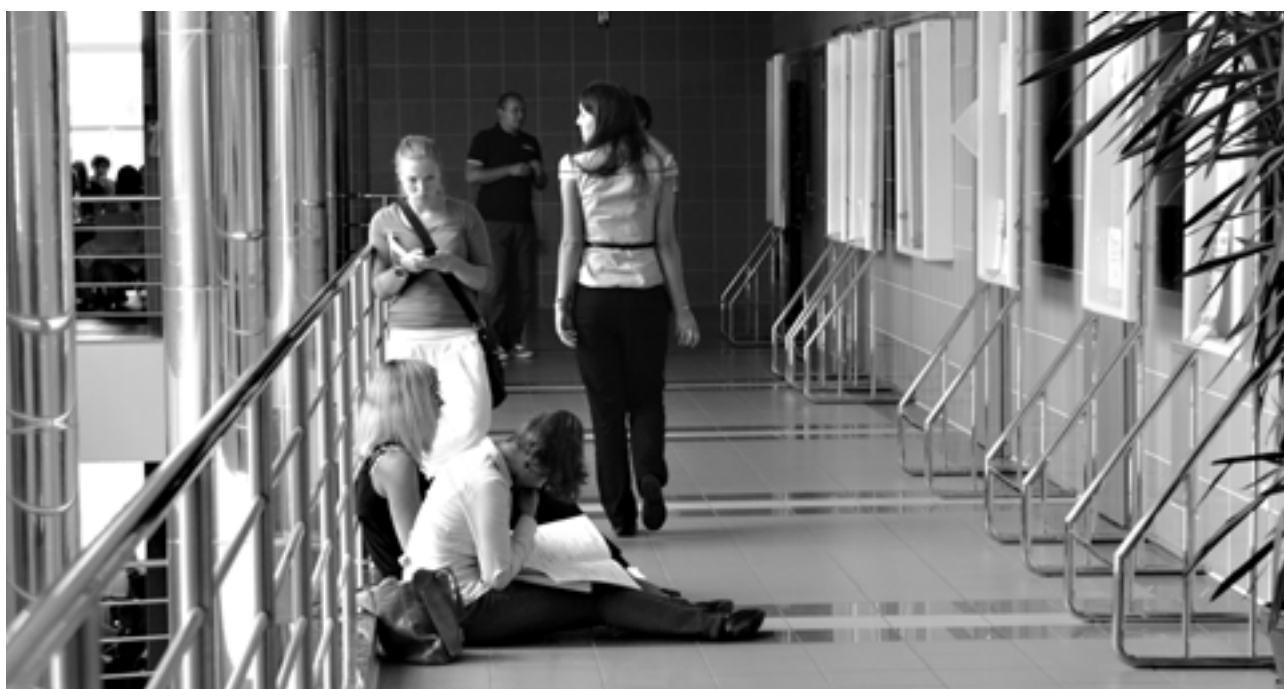
Dalším neméně důležitým krokem je nutnost uzavřít studium. To je podmíněno splněním všech povinných předmětů a splněním minimálního počtu požadovaných kreditů v povinně volitelných blocích. Ze všech bloků (předměty povinné, povinně volitelné) je nutné získat minimálně 180 kreditů. Jak všichni jistě vědí, veškeré udělené zápočty a známky ze zkoušek je zapotřebí mít zaneseny ve FISu, pokud

tomu tak není, je třeba co nejrychleji požádat daného vyučujícího o dopsání.

Poté je třeba dostavit se na studijní oddělení PdF a referentce studijního oddělení - paní Viktorinové odevzdat podepsané vysvědčení za poslední akademický rok (příp. i index). V této chvíli je možné se ve FISu hlásit ke SZZ (minimálně 14 dní před jejich konáním). Nutno podotknout, že (i přes možná zdání) se ve FISu nehlásíme ke konkrétní zkoušební komisi. Různé výpočty pravděpodobnosti a taktiky při přihlašování se již v mnohokrát ukázaly jako zbytečné. Konečné složení zkušebních komisí a seznamy studentů k nim přiřazených budou známy až v každý konkrétní den státních

závěrečných zkoušek. Čtrnáct dní před konáním zkoušky se možnost přihlášení a odhlášení ve FISu automaticky uzavírá. Řádné termíny pro letošní studenty třetích ročníků budou vypsány v rozmezí 9. – 20. 6. 2014.

Další velmi zásadní událostí bude uveřejnění posudků bakalářské práce od vedoucího a oponenta, které budou pro autora k dispozici nejpozději pět pracovních dní před konáním obhajoby BP. Tyto posudky naleznete po přihlášení v rozhraní eVŠKP, přičemž o jejich dostupnosti budete informováni prostřednictvím elektronické (školní) pošty. V posudcích se nenachází klasifikace, najdete zde pouze informaci o doporučení či

nedoporučení BP k obhajobě. Součástí posudků je zhodnocení jednotlivých kritérií bakalářské práce včetně dalších připomínek a námětů. Tyto posudky a své poznámky a odpovědi na případné otázky vedoucího a oponenta práce si nezapomeňte přinést k obhajobě BP, jelikož budete při obhajobě bakalářské práce vyzváni, abyste se právě k poznámkám a k připomínkám vedoucího práce a oponenta vyjádřili a svá stanoviska si obhájili.

Státní závěrečné zkoušky jsou složeny ze čtyř předmětů, zahrnujících obhajobu BP, sociologii a sociální patologii, sociální pedagogiku a psychologii a trestní právo. Obsahy jednotlivých okruhů se v průběhu doby upravují a doplňují, zpravidla se však nejedná o radikální změny. I přesto jsme my,

letošní absolventi, zaznamenali určitou změnu v obsahu státních závěrečných zkoušek, a to v oblasti trestního práva, které bude nově pro příští rok, oproti letům minulým, obohaceno o legislativu v pomáhajících profesích.

Po absolvování výše zmíněných náležitostí pro vás nastane zásadní období, které spočívá v přípravě na jednotlivé části SZZ. Z důvodu důležitosti přípravy se u ní krátce zastavíme. Příprava před zkouškami je běh na dlouhou trať, proto je více než kdy jindy nutné nepodcenit plánování a tvorbu harmonogramu. Velmi vřele doporučujeme začít s přípravou na státnice pokud možno co nejdříve, a to zejména s vypracováním jednotlivých státnicových okruhů. Z osobní zkušenosti za nejlepší strategii

považujeme využití kooperace ve skupině (ke které jste byli mimo jiné po celou dobu studia vedeni). To znamená domluvit se v malých skupinách nebo i v celém třídě tak, že si jednotlivé otázky rozdělíte a každý vypracuje jen určitou část. Tímto si ušetříte mnoho práce, ale především váš drahocenný čas, který tak budete moci věnovat učení.

V poslední části textu pohovoříme o samotné organizaci a průběhu SZZ. Po příchodu budete jistě plni očekávání a napětí, neboť se dozvíte, která komise Vám byla přidělena. Následně budete vyzváni, abyste vstoupili do zkušební místnosti, kde bude připravena zkušební komise v čele s předsedou (každoročně prof. Kraus a doc. Jedličková). Předseda vaši skupinu celé komisi představí. Po tomto

úvodním dalo by se říci rituálu začnou obhajoby BP. Jelikož zkouší obě komise souběžně, jedna zpravidla začíná obhajobami a druhá právem. JUDr. Antl se po odzkoušení v první komisi přemístí do komise druhé (platí pro obor Sociální patologie a prevence).

Obhajoba bakalářské práce tvoří jednu z hlavních částí státní závěrečné zkoušky. Není ovšem podmínkou, že jí musí být přítomni vedoucí či oponent práce. Sama komise je dle posudků schopna kvalitu práce posoudit. Obhajoba BP představuje zhruba 30 % hodnocení vaší bakalářské práce, proto je důležité se na tuto situaci velmi dobře připravit. V průběhu můžete být vyzváni ke stručnému zdůvodnění volby tématu, zdůvodnění použitých metod, průvodních potíží, zhodnocení dosažených výsledků či zodpovězení dalších dotazů. Při představování své BP můžete použít prezentaci v power pointu, to však není podmínkou. Po krátkém a pokud možno výstižném představení své práce budete reagovat na připomínky uvedené v

posudku oponenta a v posudku vedoucího práce. Následuje diskuze vyvolaná otázkami členů komise. Doba trvání obhajoby bakalářské práce se odvíjí od tématu BP a částečně od vašich komunikačních schopností, avšak zpravidla nezabere více jak 15-

*Co je dále dobré vědět?
S sebou je vhodné donést portfolio, ve kterém se odrazí práce vykonaná za dobu studia (absolvované kurzy, praxe, odevzdané seminární práce). Seznam prostudované literatury je povinný.
Po obhájení BP je vhodné nabídnout jeden výtisk vedoucímu práce, aby si jej uschoval.
Občerstvení pro komise se nepřípravuje, studenti si mohou občerstvení připravit pro sebe.*

20 minut.

Po absolvování obhajoby bakalářské práce následuje zkoušení z trestního práva, nebo jiných předmětů. Před jednotlivým zkoušením je samozřej-

má příprava na tzv. „potítku“. Není třeba se obávat tlaku času, jelikož komise jsou velmi chápavé a vstřícné.

Tímto způsobem probíhá zkoušení celé dopoledne. Když se přiblíží čas oběda, zůstává na zvážení komise, zda vyhlásí polední přestávku. Možnost občerstvit se prospěje určitě nejen členům komise, ale i studentům samotným.

Po odzkoušení všech studentů má komise chvíli čas na zvážení výsledků a poté si pozve všechny studenty zpět do třídy. Předseda komise vyhlásí výsledky a známky včetně průměrů za celou dobu studia a proběhne předání potvrzení o ukončení studia. Následují gratulace, předání květiny vedoucímu komise a celý, pro všechny strany náročný den, je u konce.

My absolventi přejeme současným třetákům hodně síly do učení, ale především chuť stavět na sebe co nejvíce cihel vědění, které budou pevně držet při sobě a stanou se v životě oporou nejednomu člověku.

SLOVO ABSOLVENTA

TEXT: PhDr. STANISLAVA HOFERKOVÁ, Ph.D.

Protože jsem vyrostla na vesnici a vždy měla blízko k přírodě (docent Jan Lašek trefně konstatuje, že nám „čouhá sláma z bot“), podala jsem přihlášku na ochranu životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem a jako alternativu učitelství biologie a ZSV na Pedagogické fakultě v Hradci Králové. Na stránkách UHK jsem narazila na obor Sociální patologie a prevence, který mě tolik zaujal, že jsem podala přihlášku i na tento obor. Příjímání řízení na „patologii“ i učitelství se konala v jeden den. Musela jsem se rozhodnout a nakonec zvolila patologii. Byla jsem přijata na ochranu životního prostředí v Ústí nad Labem a na patologii jsem byla až několikrát pod čarou. Když jsem následně byla přijata na odvolání, dlouho jsem se nerozmýšlela. Z osobních i pracovních důvodů jsem během studií dojížděla z Náchoda, což bylo dost nepohodlné a vyčerpávající. Během studia se ze mě stal živnostník na „správu a údržbu nemovitostí“, každý pracovní den jsem uklízela v teplárně v Náchodě. Práce byla náročná hlavně kvůli dojíždění, ale moje maminka mě uklidem a prázdninovými brigádami v textilce naučila tvrdé práci a disciplíně (vždy říkala, že z fyzické práce sice bolí tělo, ale z psychické hlava, což je ještě horší).

Na studium oboru Sociální patologie a prevence mám mnoho krásných vzpomínek – přednášky s profesorem Blahoslavem Krausem, které jsem doslova hltala, seminář s dr. Václavem Bělíkem, který se kvůli krásnému počasí konal venku před budovou školy, exkurze do Dětského domova v Nechanicích s magistrem Leošem Šebelou, kolokviální zkouška s dr. Jiřím Kučírkem, která trvala asi hodinu, nebo jedna z prvních přednášek dr. Josefa Kasala, na které jsme diskutovali o dívčím časopise Bravo. Vzpomínám na přednášku s dr. Danielou Květenskou, na kterou dorazilo jen pět studentů a moc jsme se za to styděli, semináře s dr. Stanislavem Pelcákem a dr. Leonou Dolejšovou, na kterých jsme kreslili, psali, mluvili nebo jen v kruhu mlčeli (podstatu a přínos jsem pochopila až po letech), na hodiny s docentkou Ivou Jedličkovou, jejichž látku si pamatuji ještě dnes nebo na hodiny sebeobrany s magistrem Petrem Sehnoutkou, na kterých jsem trénovala se spolužačkou Terezou Longovou/Raszkovou (která pracuje jako vychovatelka ve Věznici Pardubice a je dnes moje kolegyně). Vzpomínám také na státní závěrečnou zkoušku, na které začala magistra Raszková vyprávět své téma samou nervozitou tak nahlas, že všichni ztichli a já zapomněla řeč (mimořádně ze sociální patologie jsem tenkrát dostala za 2, ale spolužačka za to nemohla). S láskou a úctou vzpomínám na všechny vyučující. Nikdy předtím by mě nenapadlo, že budu jednou jejich kolegyně.

Pokračovala jsem magisterským studiem Sociální pedagogika a začala studovat Sociální pedagogiku se zaměřením na etopedii (tehdy ještě čtyřletý magisterský obor), který mi doporučila dr. Monika Žumárová (dodnes podle jejích rad ráno „zdravím slunce“). Tehdy se měl otevírat doktorský studijní program. Proto jsem se osmělila a šla se zeptat profesora Krause. Pan profesor mi bohužel odpověděl, že akreditaci k oboru nezískali, ale navrhnul mi, ať zkusím podat přihlášku na doktorský studijní program Pedagogika na Univerzitě Palackého v Olomouci. Nikdy jsem si nemyslela, že bych mohla být přijata, navíc s panem profesorem Krausem jako konzultantem. Prezenční studium v Olomouci bylo tvrdým oříškem, ale zpětně musím konstatovat, že zkušenost to byla neocenitelná. Měla jsem

externího konzultanta, proto jsem dojížděla do Hradce Králové a s Katedrou sociální patologie a sociologie PdF UHK kontakt úplně neztratila. V té době už jsem bydlela s přítelem v Praze. Pamatuji si, že první měsíce studia jsme se ještě nestačili rozkoukat a už jsme byli přihlášení na konferenci doktorandů, na které se od nás očekával výstup se zamýšleným projektem disertační práce (a já teprve domýšlela téma). Museli jsme psát články do časopisů, recenze knih, podávat projekty, zvládat náročné zkoušky a pracovat na katedře (dnes Ústav pedagogiky a sociálních studií).

Byla jsem od dob svých prvních studií „patologem tělem i duší“

V posledním roce studia jsem na dohodu začala učit na Ústavu sociální práce UHK (tehdy ještě katedra pod PdF) s příslibem budoucí práce na plný úvazek. V té době jsem potkala na chodbě v budově OSV docentku Ivu Jedličkovou, která mi sdělila, že bude nejspíš vypsan konkurz na odborného asistenta na Katedru sociální patologie a sociologie a zda bych měla o místo zájem? Rozhodovala jsem se, zda se ucházet o místo na Ústavu sociální práce (kde se mnou počítali) nebo na Katedře sociální patologie a sociologie (které jsem podle svého úsudku neměla jisté). Protože jsem však byla od dob svých prvních studií „patologem tělem i duší“, dlouho jsem se rozmýšlet nemusela. Svého rozhodnutí jsem nikdy nelitovala.

Jsou to ale kolegové, za nimiž se vždy do práce těším, a také studenti, kteří mě motivují

Nikdy jsem ani nepomyslela, že jednou budu vyučovat na Katedře sociální patologie a sociologie a myslím, že k této pozici mi pomohla shoda okolností a náhod, ale především pak pan profesor Blahoslav Kraus, který se stal mým konzultantem doktorského studia, a docent Jan Lašek, který mi dodával sebedůvěru.

Práce odborného asistenta je časově náročná, občas vyčerpávající (vzpomínám na své první přednášky, zejména u studentů kombinovaného studia), znamená neomezenou pracovní dobu, víkendy strávené přípravami, projekty a závěrečnými pracemi. Na druhou stranu se setkávám s mnoha zajímavými lidmi, neustále se vzdělávám v oboru, cestuji. Jsou to ale kolegové, za nimiž se vždy do práce těším, a také studenti, kteří mě motivují, nutí na sobě stále pracovat, zlepšovat se a dávají mi pocit, že práce, kterou dělám, má smysl.

Jelikož se blíží čas sváteční, přeji všem kolegům i studentům krásné Vánoce, klid, odpočinek a hodně dobrých lidí kolem sebe.

o. s. BONANZA

TEXT: JAKUB LOKAJ; FOTOGRAFIE: MARIE BRICHOVÁ

„Kde se v nich ta bezmezná filantropie a ochota bere?“ To je otázka, která nejen mně stále vrtá hlavou. Kdo jsou oni? To pojmenování v dnešní době zní, jako bych mluvil o partě mimozemšťanů. Zůstaňme ale na zemi! Představuji vám Občanského sdružení Bonanza.

si tak nemusí „vylévat srdce“ s cigaretou v jedné ruce a lahví v ruce druhé na některé ze zapadlých autobusových zastávek. Chápete smysl?

Třetí nízkoprahový klub je v našich podmínkách unikát. Je situován na statku ve Vendolí, přibližně 5 km od Svitav. Jak už umístění napovídá, „fot-

Bonanzu tvoří tři nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Dvě z nich – Nízkoprahový klub Díra ve Svitavách a stejnojmenný klub v Moravské Třebové – jsou klasické „nízkopraháče“ s charakteristickým posláním. Mají ovšem netradiční personální obsazení, díky kterému získává práce s dětmi a mládeží od 8 do 20 let obdivuhodný rozměr. Samozřejmě v nejlepší smyslu slova. Domnívám se, že právě výběr mimořádných mladých pracovníků dělá z Bonanzy místo, kde prevence funguje na plné obrátky. Klientům, kteří zažívají nebo mohou zažívat nepříznivou životní situaci, je zde poskytována podpora v období dospívání. Tu tvoří aktivní formy trávení jejich volného času, poradenství a pomoc při řešení obtížných životních situací. Cílová skupina

bálek“ ani pingpongový stůl zde nenajdete. Tady se skutečně maká. O koně, kteří jsou specifikem tohoto zařízení, musí být řádně postaráno. Stlaní nové slámy, čištění a krmení koní jsou zde na denním pořádku. Odměnou pracantům je čas strávený s přáteli a místními lichokopytníky. „Kdo má rád koně, má rád lidi.“ Toto je jedna ze sociálních kompetencí, kterou skrz práci s koňmi klienti získávají. Není zdaleka jediná. Děti zde překonávají svůj strach, učí se spolupráci, pořádku a získávají sebevědomí. Nečekali byste, jak se vám může dítě se svými problémy při práci ve stáji otevřít. Posadte si ho na židli a téměř na každou otázku uslyšíte identickou odpověď: „Dobrý“. Ve Vendolí je vše jinak.

Kromě náplně těchto zařízení je na Svitavsku Občanské sdružení Bonanza garantem dvou hlavních preventivních programů – Drž se na uzdě a Mentorská asistence.

Základním cílem prvního programu je stabilizace rodinného prostředí pro zdravý rozvoj osobnosti dítěte. Co si pod touto charakteristikou představit? Většina problémů, které mladý člověk zažívá, pramení z rodinné situace. Pracovnice úzce spolupracující s odborem OSPOD a školou sociálně slabé rodiny pravidelně navštěvují a poskytují jim podporu a pomoc. Současně se děti pravidelně účastní dlouhodobých programů, které jsou zacílené na posílení jejich psychosociálních dovedností. Každému dítěti je na základě jeho potřeb zpracováván individuální plán jeho osobnostního rozvoje.

Program Mentorská asistence je podle mého mínění jeden z nejefektivnějších nástrojů primární prevence, se kterým jsem se dosud setkal. O co jde? Do tohoto programu vstupují děti, které mohou mít problémy ve škole, ale i mimo ni. Každé dítě má svého mentora, studenta střední školy. Ten je jeho „starším kamarádem“, který mu pomáhá nejen s učivem, ale i záležitostmi, které jej tíží mimo školu. Pravidelně se spolu setkávají a řeší všechny životní strasti. Přejí si, aby si i ostatní města vzala inspiraci z těchto projektů. Účinná prevence je klíčovým mechanismem pro konstrukci zdravé společnosti.

„... I když... třeba mezi námi skutečně vesmírní lidé žijí a jejich posláním je, dělat tento svět lepším místem.“ Interpretace je věcí fantazie. Já jsem konečně našel teorii, která by mohla odpovídat na mou původní otázku.

Více na
www.osbonanza.cz

NEHODNI OBDIVU

TEXT: PETR KURÁŇ

Pro psaní úvodních slov jsou zde povolanější, přesto jsem pocítil potřebu obhájit si právě tuto rubriku, kterou jsem se s pomocí kolegyně Ivety rozhodl pojmenovat NEHODNI OBDIVU. Jako studenta sociální patologie mne velice zajímají ty nejbrutálnější trestné činy. Pochopitelně pouze teoreticky a nerad bych, aby to bylo vykládáno jako nějaké lehkomyšlné nadšení ze zločinu. Občas bych si ale přál dostat se do hlavy někoho takového, abych alespoň částečně pochopil, proč se najdou lidé, kteří tak moc ubližují. Vzhledem k tomu, že je mezi studenty naší katedry jistě více lidí, kteří se o podobné věci zajímají, rozhodl jsem se, že se s nimi v každém čísle tohoto časopisu podělím o jeden případ vraha či vražedkyně z historie Československa, resp. České republiky.

POPIS PACHATELE

Olga Hepnarová se narodila 30. června 1951 v Praze. Její otec byl bankovní úředník a její matka zubní lékařka. Měla také starší sestru Evu. Učila se zpočátku poměrně dobře. Do šesté třídy měla významné úspěchy. Od sedmé třídy se její prospěch výrazně zhoršil. Dostala důtku za „nemravné chování na veřejnosti (vůči dospělým), lhaní, podvody“. (Hrdelní zločiny: Když vraždí ženy, dokument ČT, 2001) Měla problémy se záškoláctvím. V tomto věku se pokusila o sebevraždu. Ve 13 letech byla umístěna do psychiatrické léčebny v Opařanech. Později jí psychiatři naměřili nadprůměrné IQ. Povinnou školní docházku splnila při pobytu v tomto ústavu. Vyučila se knihačkou. Později byla řidičkou z povolání. (Francek, 1999, s. 418)

TRESTNÝ SKUTEK

10. července 1973 v odpoledních hodinách v Praze na třídě Obránců míru (dnes Milady Horákové) úmyslně najela nákladním automobilem do skupiny lidí, čekajících na tramvajové zastávce. Celkem zemřelo osm lidí a přes deset dalších bylo lehce či těžce zraněno.

TREST

12. března 1975 na ní byl v Pankrácké věznici vykonán trest smrti.

FAKTA I SPEKULACE

Měla pro dívky netypické záliby, učila například svého souseda v lese házet sekýrkou a nožem. Také se mu svěřovala, že by chtěla skákat z výšky a vzlétnout. K lidem přistupovala spíše jako k nepřátelům, kteří jí chtějí ublížit a toužila po tom, aby si k ní nejen chovali hezky, ale aby se pokusili si její přátelství zasloužit. Mile se chovala jen k lidem, kteří se k ní nějak osobněji projeví, například ke své třídní učitelce či později spolubydlící z ubytovny. Chovala se paranoidně. Opakovaně vypovídala, že se vůči ní lidé na ulici chovají hrubě, nadávají jí a že po ní plivou. O dívkách z psychiatrické léčebny tvrdila, že ji byly do krve. Psychiatři však u ní ani během pobytu v léčebně, ani po spáchání hromadné vraždy nekonstatovali konkrétní psychické onemocnění.

Zde uvádím dopis, který před činem rozeslala do redakcí dvou novin: „Vážení, prosím, abyste přijali tento list jako dokument. Byl napsán na obranu proti případnému znevažování mého činu, také jako poukázání na to, že jsem člověk pohybující se dosud v mezích duševní normy... Dnes ukradnu autobus a plnou rychlostí vjedu do davu lidí. Stane se to pravděpodobně někde v Praze 7. Zaviním smrt x lidí. Budu souzena a potrestána. Kdybych odešla jako neznámý sebevrah, bylo by to pro vás příliš laciné. A protože společnost je tak velký suverén, že není schopna sama sebe obsloužit, bývá někdy souzena soukromě... Toto je můj rozsudek: Já, Olga Hepnarová, oběť vaší bestiality, odsuzuji vás k trestu smrti přejetím.“ (Kriminalistika a příbuzné obory, 1999)

Sama pachatelka byla typem člověka, u kterého se nikdy nepodařilo přesně zjistit, co bylo hlavním faktorem, který zapříčinil, že byla „jiná“. Byly to pravděpodobně její povahové vlastnosti, které se sešly v nebezpečné kombinaci pro společnost. Podpálila dokonce chalupu, kde spala její sestra. Mohl se na ní podepsat i její problém s vlastní sexuální orientací, protože ještě několik týdnů před spácháním trestného činu vyhledala lékařskou pomoc kvůli své lesbické orientaci. (Hrdelní zločiny, dokument ČT, 2001) Podobné vyjádření stálo i v posudku psychiatrů, kteří měli za úkol prozkoumat její duševní stav. „Motivací činu byla vleklá nenávisť k lidem, která má příčinu v povahové a sexuální odlišnosti obžalované.“ (Francek, 1999, s. 420) V dokumentu Hrdelní zločiny z produkce České televize poukázal vyšetřovatel JUDr. Václav Froněk na jednu zajímavost: „již tehdy jsem se domníval, že v té rodině byl jakýsi duševní psychický chlad.“ (Hrdelní zločiny: Když vraždí ženy, dokument ČT, 2001) K tomuto přesvědčení jej vedlo především setkání s matkou Olgy Hepnarové.

Možná, že podobné povahové vlastnosti, byť ne v takové míře, mohla mít právě i její matka.

Olga Hepnarová je jednou z nejzvláštnějších vražedkyň v našich dějinách. Je mnoho informací, zajímavých skutečností a detailů, které jsem zde ještě neuvedl. Tyto informace lze nalézt na internetových stránkách pana JUDr. Miroslava Jedličky www.kriminalistika.eu v oddílu Muzeum zla, kde je uvedena i osobní zkušenost kata, který na Olze Hepnarové vykonal trest smrti. Popis případu je rovněž uveden v knize Zločin a trest v českých dějinách, jejímž autorem je Jindřich Francek. O Olze Hepnarové a jejím činu pojednává také část jednoho dílu dokumentárního cyklu Hrdelní zločiny s podtitulem Když vraždí ženy. V některých detailech se informace z těchto zdrojů liší.

ŽENA MÉHO SRDCE... PANÍ AMERIKA

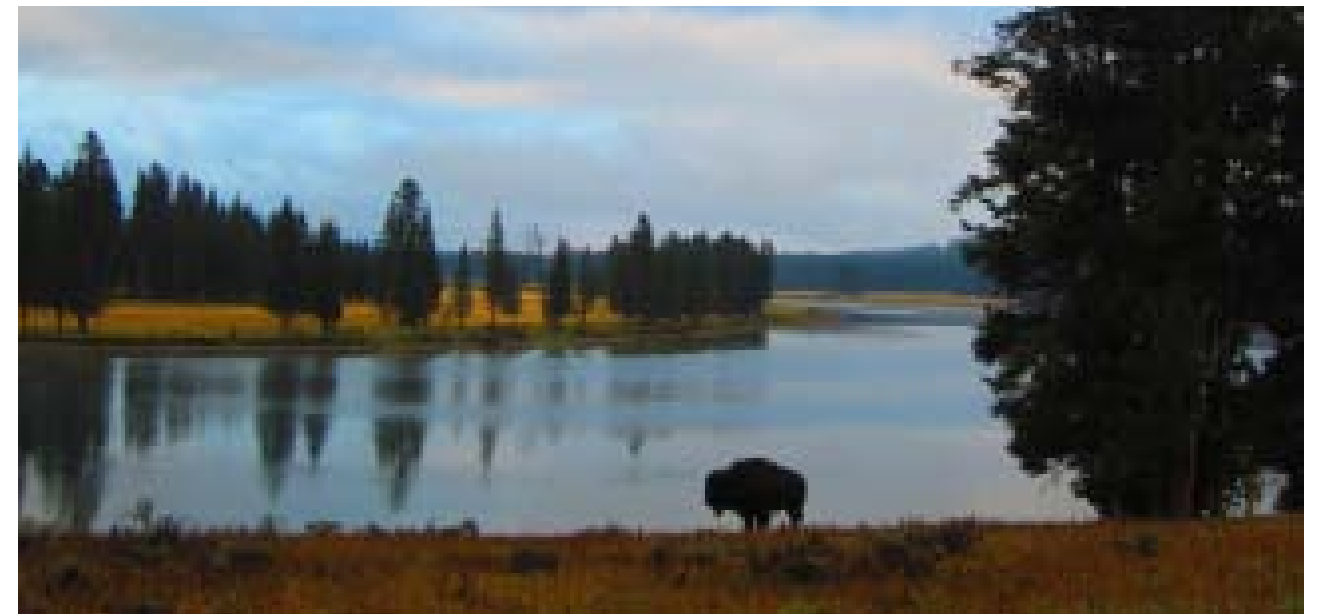
TEXT, FOTOGRAFIE: Bc. DAVID VAHALA

Jedna z hlavních otázek, kterou mi lidé kladou, od té doby, co jsem měl možnost strávit několik měsíců v USA, je zdali jsem byl v kasinu. Právě tato otázka je jedním z důvodů, proč vám chci představit program Work and Travel USA, který dokáže člověku otevřít oči natolik, aby pochopil, že Amerika je něco víc, než jen kasino, obchodní domy, sport a kriminalita. Jak už to bývá, tak než se dostanete do „země zaslíbené“, čeká vás pořádná dávka byrokratických úkonů, sbírání a vyplňování dokumentů. Ty by vás měly dostat na americkou ambasádu, kde už budete moci použít vaše jazykové znalosti v praxi, okouzlit tak nebezpečně vyhlížejícího úředníka či úřednici a dostat tolik potřebné vízum, které vás bude opravňovat ke vstupu a především k práci v USA.

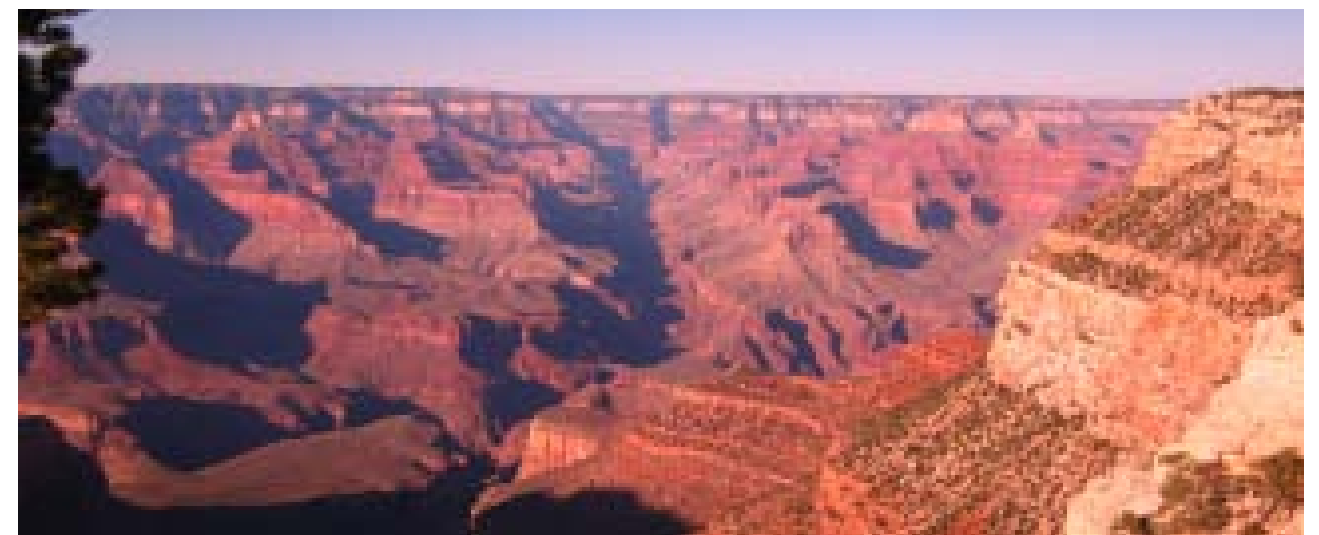
Vezměme to však pěkně od začátku. Work and Travel USA je program určený pro studenty VOŠ a VŠ, který má v první řadě zpřístupnit americkou kulturu „zbytku světa“ a zároveň umožnit zúčastněným studentům, aby si na své letní poznávání vydělali a mohli na vlastní kůži poznat krásy amerického života. Pracovní smlouva s americkým zaměstnavatelem je ve většině případů uzavírána zhruba od poloviny června do prvních zářijových dnů. Po splnění pracovních povinností mohou studenti využít následujících 30 dnů na cestování. První kontakt s některou z agentur, které zprostředkovávají tento program, doporučuji již v podzimních měsících nebo v prvních týdnech následujícího roku. Datum, od kdy je možné se zaregistrovat, není vždy stejné. Společnosti nabízejí rozmanité druhy práce, v jiných lokalitách, a podle toho se také odvíjí výše hodinové mzdy (průměrně 7-10 USD). Jednotlivé státy mají jinak stanovenou hranici minimální mzdy, a také proto je důležité si svoji pracovní pozici vybrat co nejdříve. Zájemců je hodně a míst málo. Dlouhé vyčkávání a nerozhodnost se nevyplácí.

Pracovní pozici rozhodně nevybírejte pouze podle dolarového ohodnocení. Především je potřeba zvážit, do jaké míry dokážete komunikovat s lidmi v cizí řeči. Věřte, že je mnoho pozic, na kterých vám rozhodně znalosti angličtiny ze základní školy stačit nebudou, a nakonec zjistíte, že těch pár dolarů navíc za to nestálo. Pracovní nabídky typu „uklízeč“ a „myčka nádobí“ na vás asi dvakrát nezapůsobí, ale z vlastní zkušenosti vím, že nic není tak zlé, jak to na první pohled vypadá. Američané dokážou kvalitní práci náležitě ocenit a pocitem méněcennosti tam rozhodně trpět nebudete. Koneckonců i takový absolvent naší katedry si může vysloužit titul „zaměstnanec roku“ a vzhledem k situaci na trhu práce v ČR, nikdy nevíte, kdy se vám podobné zkušenosti mohou hodit. Každý máme svůj „americký sen“, tak proč nezačít třeba jako uklízeč(ka) v Americe?

Dalším důležitým faktorem je lokace. Mnoho lidí se žene do větších a rušných měst, o kterých jsou přesvědčeni, že zde naleznou vše, co jim doma chybí. Neberou však v potaz, že život v americkém velkoměstě je bude stát mnohem více energie a peněz, než léto strávené v některém z poklidných městeček uprostřed lesů, luk a hor. Je mnohem příjemnější docházet do zaměstnání pár minut, než se strachovat, jaká bude dopravní situace v ranní špičce. Velká část všech známých megapolí nestojí za to, aby v nich člověk strávil víc než pár dní v rámci cestování. Pro lepší orientaci a poznání amerického způsobu života, uvažování a chování doporučuji pobývat v menších městech, kde je stále ve vzduchu cítit jakýsi pospolitý způsob života.

O průběhu celého pobytu, práce, možných problémech, radostech i strastech bych toho mohl napsat ještě mnoho, ale vzhledem k tomu, že dané prostředí, pracovní náplň i kolektiv jsou odlišné, nechtěl bych svými poznatky vyvolávat iluzi o bezchybnosti tamního prostředí. Samotné cestování už je „jen“ pomyslnou třešničkou na obrovském dortu zážitků a zkušeností, které člověk za celé léto získá. Kdo by nechtěl alespoň jednou v životě vidět místa, která tak dobře známe z knih a filmů, jako New York, Los Angeles nebo Washington? Koho z vás neláká procházka nad hlubinami Grand Canyonu nebo po mostu Golden Gate v San Franciscu? Na své si přijdou milovníci kultury i přírody. Ve Spojených státech amerických jsem během dvou prázdnin strávil více jak půl roku a rozhodně bych podobnou anabázi DOPORUČIL. Nepopírám, že při podobných cestách musí mít člověk také tu správnou dávku štěstí a odvahy, kterou jsem zřejmě měl, a proto jsem si také přivezl jen pěkné a pozitivní zážitky a vzpomínky. Jen Médu Bědu jsem v Yellowstounském národním parku nepotkal. A koho by přece jen zajímalo, jestli jsem byl v již zmíněném kasinu, tak byl...

DROGY

TEXT: BARBORA JANDEROVÁ

ZÁKLADNÍ POJMY TÝKAJÍCÍCH SE DROG

Abstinenční příznaky = dopady u všech návykových látek. Jsou to tzv. odvykací příznaky, které mohou být odlišné (např. zívání, slzení, pocení, zvýšená teplota, rozšířené zorničky, třes, husí kůže, nechutenství, úzkost, epileptický záchvat).

Abúzus = zneužívání drogy (nadměrné užívání drogy, užívání drogy v mladistvém věku, ženami v průběhu těhotenství, dospělými osobami při práci apod.).

Aplikace intramuskulární = způsob aplikace drogy injekcí do svalu.

Aplikace intravenózní = způsob aplikace drogy injekcí do žíly.

Aplikace subkutánní = způsob aplikace drogy podkožně.

Droga = chemická látka, nebo směs látek, která může vyvolat potřebu opakovaného užívání.

Drogová závislost = člověk pod vlivem závislosti přestal být svobodný vůči droze – vytvořil si na ní vazbu, stala se součástí jeho života.

Fyzická závislost = stav organismu, který vzniká dlouhodobějším a častým požíváním drogy.

Legální drogy = tolerované společností – kofein, tabák, thein, alkohol, léky apod.

Misúzus = označení zejména pro nevhodnou aplikaci léků.

Narkomanie = chorobná touha po omamujících prostředcích a jejich užívání.

Narkotika = látky užívané k provádění narkózy, látky tlumící bolest, uspávající.

Nelegální drogy = zákonem zakázané drogy.

OPL = omamné a psychotropní látky.

Psychická závislost = duševní stav vzniklý konzumací drogy, který se projevuje přáním drogu opět požit.

Tolerance = snášenlivost, schopnost organismu snášet určité látky.

Toxikomanie = drogová závislost, stav psychické i tělesné závislosti na psychoaktivních látkách, užívaných trvale.

Úzus = užití či užívání drogy

DROGOVÉ SPEKTRUM

Opiáty

Z řeckého „opos“ = šťáva, získává se z máku odrůdy *Papaver somniferum album*, způsob užívání drogy je široký (kouření, polykání, intramuskulární, intravenózní, inhalací). Účinek bývá různý – změna vědomí, ztráta pocitu bolesti. Nejčastější abstinenční příznak bývá úzkost, pocení, rozšíření zorniček, nevolnost.

morfin
kodein
heroin
braun

Stimulační drogy

Psychostimulancia; látky, které zahánějí pocit hladu, únavy nebo potřebu spánku a navozují pocit svěžesti. Nejběžnější jsou kofein a nikotin. Jedná se o látky, které vzbuzují velmi silný pocit posílení, a jejich abúzus vede k silnému návyku. Aplikace drogy je různá – šňupání, intravenózní. Při předávkování hrozí i smrt.

Přírodní stimulační drogy

kokain
crack
kata

Syntetické stimulační drogy

amfetaminy („Ice“)
pervitin
efedrin
extáze
PCP (phenylcyclohexylpiperidin)
STP

Kanabis a jeho deriváty

Získává se z jednoleté byliny *Cannabis sativa*. Hrozí zde častý přechod k „tvrdší“ droze. Účinky drogy závisí na množství, způsobu (kouření, polykání) a frekvenci užívání. Možné použití i v lékařství.

marihuana
hašiš
hašišový olej

Halucinogeny

Syntetické i přírodní drogy, které mají psychoaktivní účinky. Deformují vnímání objektivní reality. Navozují stav excitace (vybuzení) centrálního nervového systému, projevují se změnou nálady, je porušeno vnímání směru, vzdálenosti a času, navozují falešné představy, zrakové halucinace.

meskalin (kaktusy)
psilocybin (Lysohlávky)
muchomůrky
durman
LSD (syntetická látka)

Těkavé látky

Inhalanty; těkavé chemické látky, vyráběné pro obchodní i lékařské využití. Způsob aplikace drogy je především vdechování, čichání – riziko zástavy dechu, krevního oběhu, rozleptání sliznice, hrozí i smrt. Účinky při předávkování jsou: postupné „zakalování“ vědomí, bezvědomí, kóma.

éter
technický benzin
iron
ředidla
aceton

Zneužívání léků

= užívání léku nad rámec léčby.
hypnotika
analgetika
neuroleptika
antidepresiva
anabolika

VOLBY DO AKADEMICKÉHO SENÁTU

Vážení kolegové a kolegyně,

jak si jistě povšimla ta část z vás, kteří mají výuku ve středu, čtvrtek a pátek, od 20. do 22. 11. 2013 probíhaly volby do Akademického senátu Univerzity Hradec Králové. Vy, studenti, jste měli možnost volit si své zástupce, kteří budou hájit a prosazovat vaše vlastní názory a připomínky v tzv. „velkém senátu“ – tedy v senátu celouniverzitním. Zvoleni byli celkem tři zástupci z řad studentů Pedagogické fakulty, a to Kateřina Burešová, Bc. Dagmar Novotná a Bc. Lucie Špráchalová. V Akademické – tedy zaměstnanecké – komoře za naši fakultu zasednou: PhDr. Václav Bělík, Ph.D., Mgr. Magda Munzarová a doc. Jaroslava Severová, akad. mal. . O smyslu a funkci senátu se můžete jednoduše dozvědět více na stránkách univerzity, kontaktovat kteréhokoli člena e-mailem (jmeno.prijmeni@uhk.cz), či zeptat se přímo na oficiálních stránkách PdF, kde vám rádi zodpovíme jakékoli dotazy.

Děkujeme za vaši podporu, protože stejně jako vám, i nám to není jedno! :)

Za nově zvolenou Studentskou komoru Akademického senátu UHK,

Bc. Lucie Špráchalová

členka Studentské komory AS PdF UHK

SBÍRKA FILIPÍNY

TEXT: PHDR. VÁCLAV BĚLÍK, PH.D.

V listopadu 2013 vyhlásil Dr. Václav Bělík, vedoucí Katedry sociální patologie a sociologie PdF UHK, sbírku na, ničivým hurikánem, postižené Filipíny. Studenti všech ročníků prezenční i kombinované formy studia oborů Sociální patologie a prevence a Sociální komunikace v neziskovém sektoru přispěli do této sbírky. Účast studentů ve sbírce byla ohromující. Všichni přispívatelé se zapsali do archů, které jsou archivovány na sekretariátu katedry. Z příspěvků studentů byla vybrána částka 6830 Kč, kterou zaměstnanci KSPSoc zaokrouhlili na úctyhodnou sumu 7500 Kč. Celá částka bude předána Charitě České republiky, která pomoc na Filipínách koordinuje.

Touto formou mi dovolu poděkovat všem přispívatelům.

Naše nejbližší charitativní akce bude projekt Adopce na dálku, který už třetím rokem organizuje naše katedra.

DRAKIÁDA

TEXT: JAKUB LOKAJ

V úterý 5. listopadu 2013 létali před objektem společné výuky (budovou A) Univerzity Hradec Králové draci.

Akce vznikla s myšlenkou vytvoření vzájemných „meziročníkových“ kontaktů mezi studenty Katedry sociální patologie a prevence PdF UHK. Drakiády se účastnili zástupci všech ročníků prezenčního studia, kteří měli chuť poznávat nové tváře, užít si outdoorovou zábavu a myšlenkově se vrátit do dětských let.

Přestože bylo hezké počasí a ideální povětrnostní podmínky zaplacený, foukalo méně, než jsme doufali. Studenti si tak při pobíhání po pláni alespoň protáhli plíce a pročistili hlavu. Všechno zlé je pro něco dobré. Reklamace nebyla bohužel zpětně uznána, protože Maruška Brichová někam zšantročila fakturu. S napětím čekáme na účinnost nového občanského zákoníku, který spotřebitele ochrání před falešnými obchodními praktikami některých poskytovatelů služeb.

Studenti si na konci akce navzájem předali diplomy s rozličnými oceněními svých draků. Vyznamenán byl například drak s nejdelším ocasem, největší drak pecivál nebo drak s „nejpatologičtější“ motivem. Díky této aktivitě se všichni zúčastnění, kteří předávali nebo získávali diplom, seznámili. Doufáme, že diplomy nebudou chybět v jejich studijním portfoliu u státních závěrečných zkoušek.

FOTO: DANIEL DOSTÁL

FOTO: MB

ŠATEC

A

JARMARK STUDENTSKÝCH VÝROBKŮ

TEXT: MARIE BRICHOVÁ

Jestli jste někdo zavítal na budovu A ve středu 20. 11. 2013 mezi 10:00 do 17:00 hodin, určitě jste si všimli, že se cosi neobvyklého dělo dole u druhé šatny, naproti knihovně. Proběhla zde totiž v minulém čísle zmiňovaná akce ŠATEC. V šatně bylo rozvěšené oblečení na ramínkách, které bylo vytríděno z vašich šatníků (stále zachovalé a pěkné) a čekalo na další šťastné majitele. Bývalí majitelé ošacení darovali zdarma a noví majitelé za oděvy zaplatili symbolickou částku, která byla ve finále darována Oblastní charitě Hradec Králové. Konkrétně byla věnována na domácí hospicovou péči, což je odborná komplexní péče o člověka v konečném stádiu onemocnění, kdy léčba již nezabírá a příchod smrti se nezadržitelně blíží. Péče je poskytována ve vlastním domácím prostředí nemocného v souladu s postupy paliativní medicíny.

V rámci tohoto projektu probíhal paralelně jarmark studentských výrobků. K dostání byly různé drobné módní doplňky. Prodávající vlastních výrobků přispěli dobrovolnou částkou.

Druhé kolo Šatce a doprovodného jarmarku proběhne na začátku letního semestru.

DOTEKY MÚZY

Falešná zima

Sněhová vločka snáší se na chodník
 Lehká a nádherná má kousek z tebe
 Kšeftuji s láskou, jsem maloobchodník
 Když spadne za krk, tuze to zebe
 Sněhová vločka létá si krajinou
 Nádherný den, jasné modré nebe
 Potkal jsem tebe, už nepůjdu za jinou
 Konečně poznávám sebe
 Sněhová vločka dopadá ke dveřím
 Krámek se otvírá snad kvůli tobě
 Je to jak v pohádce, skoro až nevěřím
 Že vločky padají v téhle době
 Sněhová vločka snáší se na víčka
 Polibek tvůj kouzelný zdá se
 Jen já a ty a nevinná hubička
 Topím se v tvé věčné kráse
 Sněhová vločka mizí a roztává
 Poslední polibek před probuzením
 Vzpomínka na tebe uvnitř mne zůstává
 Poslední polibek před rozloučením

/Jaroslav Šimek/

Zima

Zima je tu v plné síle,
 bílo je všude, kam se podívám.
 Blíží se k nám ty vánoční chvíle
 a já dárky pro své blízké pomalu
 vybírám.
 Vzduch je cítit skořicí a vanilkou,
 koledy se zpívají všude kolem nás.
 Děti se kloužou za brankou
 a nás ochromuje neodbytný mráz.

/Adéla Poloprudská/

Teď

Čas tak běží, čas tak chvátá,
 panikou jsem skoro jata.
 Chci si užít stůj co stůj,
 dosti krátký život svůj.
 Studentský je ještě kratší,
 mám však pocit, že to stačí,
 k načerpání vědomostí, jichž je všude
 přehřšel.
 Pak konec – tvůj čas! vypršel.
 „Prý nejlepší školou je život, cože??“
 Vždyť je to stará pravda bože.
 Tak nedělej si už teď vrásky,
 (přijdou samy časem,
 i s šedivým vlasem),
 život není na docházky.
 Co jsi doteď zasel?
 Všechno jednou sklidiš.
 Tak pojď a uč se moudrým být,
 okamžikem žít.

/Kateřina Kubíčková/

Roční období

Příroda je všude kolem nás,
 miluje ji snad každý z nás.
 Na jaře se v nás probouzí touhy,
 každý by zažíval noci dlouhé.
 V létě si můžeme lehnout do trávy,
 pozorovat oblohu s mraky,
 představit si různé znaky.
 S podzimem větřík mírně fouká,
 listí je již plná louka.
 A konečně tu máme zimu,
 dříví v krbu praská,
 nás však hřeje láska.

/Adéla Buryšková/

Katedra sociální patologie a sociologie,
Kabinet školní prevence

pořádá kurz

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST V PEDAGOGICKÉ PRAXI

Přednášející: JUDr. Miroslav Antl

Harmonogram kurzu: Základy trestní odpovědnosti, objasnění skutkových podstat relevantních trestných činů • Stručný výklad praktických ustanovení českého trestního řádu • Trestní odpovědnost dětí a mládeže (žáků a studentů) za protiprávní činy • Trestné činy páchané na mládeži

Cílová skupina: studenti sociálně pedagogických a učitelských oborů, pedagogové z praxe

Termín: 20. 1. 2014, 9.30 – 13.30 hod.

Místo konání: Objekt společné výuky Univerzity Hradec Králové, Hradecká 1227

Cena: 700,- Kč (Údaje pro platbu budou uchazečům zaslány na základě odevzdané závazné přihlášky v prvním lednovém týdnu)

Závazná přihláška: dostupná v e-Odkazech Katedry sociální patologie a sociologie nebo na níže uvedených emailech

Další informace:

PhDr. Václav Bělík, Ph.D., vaclav.belik@uhk.cz

Helena Malířová, helena.malirova@uhk.cz

PATOLOGOVA VOLNÁ CHVÍLE

TEXT: MARTINA WETTEROVÁ

Ke studentskému životu patří i studentské večery. Ty si představuji tak, že všechny povinnosti do školy již jsou splněné (nebo teprve čekají na zhotovení, ovšem je na ně stále dostatek času a zrovna na ně chybí nálada či energie), na obzoru se nerýsuje žádná zajímavá akce a všichni spolubydlíci jsou nalepeni na svých monitorech. Právě teď přichází na řadu naše tipy, jak takovýto večer strávit efektivně, zároveň se dozvědět informace týkající se našeho oboru a ještě se u toho pobavit. Tady jsou:

Film – **REQUIEM FOR A DREAM (REQUIEM ZA SEN)**, hodnocení CSFD: 82%, délka 102 minut

Řekla bych, že tento film patří mezi klasiku. Tomu, kdo jej neviděl, vřele doporučuji film shlédnout. Nejedná se o žádný dokument, ale o drama pocházející z USA. Film zobrazuje příběhy lidí, do jejichž života nějakým způsobem vstoupila droga. Tito lidé se snaží uniknout z bolestné reality do snů a jsou uvězněni ve světě představ. Mezi hlavní postavy patří ovdovělá, postarší dáma Sara Goldfarbová, která si přeje účinkovat v televizi a kvůli dítěti se stává závislá na lécích, které neuvěřitelným způsobem degenerují její osobnost. Je poměrně děsivé sledovat, jak tato celkem milá paní nakonec skončí. Její syn společně se svou přítelkyní jsou též závislí na drogách a pohybují se v bludném kruhu bezmoci a beznaděje. Celý zážitek z filmu umocňuje geniální hudba Hanse Zimmera, ze které běží mráz po zádech.

Filmy – **SEZNAM SE BEZPEČNĚ**

Stejnojmenný projekt si dává za cíl ukázat veřejnosti odvrácenou tvář internetu. Cílem filmů je upozornit na nebezpečí skrytá za nejrůznějšími identitami na internetu a naučit děti řešit situace, do kterých se mohou dostat.

Film – **ZKAŽENÁ MLÁDEŽ**, hodnocení na CSFD 85%, délka filmu: 98min

Film estonského původu přináší mrazivé svědectví o ponižování lidské důstojnosti. Děj se odehrává ve škole a mezi hlavní hrdiny patří dva kluci, kteří jsou terči toho nejhoršího druhu šikany, jaký si umíte představit. Závěr filmu je opravdu děsivý, skončí zoufalým činem, při němž kluci střílí do svých spolužáků, ale i přes ten hrozný skutek, který jsou v závěru oběti nuceny spáchat, možná pocítíte pochopení pro jejich čin. Některé podobné činy se objevily v médiích a já jsem znovu pochopila, že vše nemusí být tak černobílé, jak je nám předsouváno. Doporučuji nejíst při filmu :)

Kniha – **OTROCI SEXU**

Autor Jan Janula popisuje své dílo jako knihu, která vznikala několik let za spolupráce sexuologů. Mapuje takřka veškeré úchytky, které se v populaci vyskytují, včetně těch veřejnosti zcela neznámých. Neobvyklé příběhy deviantů jsou psané formou detektivek a za každou z nich je vložen komentář sexuologa, psychiatra (PhDr. Weiss, MUDr. Uzel, Doc. Hynek aj.) či právníka. Kniha začíná dějinami masturbace, která je pro všechny devianty klíčová, a pokračuje netradičními formami erotického uspokojení, dále neškodnými deviacemi (fetišismus aj.) až po nejzávažnější sexuálně motivované trestné činy - znásilnění a vraždy. Zabývá se i našimi nejznámějšími sadistickými vrahy - Hojerem, Strakou, Mrázkem (oficiální text autora)

PRÁCE S KLIENTEM V PREVENCI SOCIÁLNÍCH DEVIACÍ «KLIENT»

Práce s klientem v prevenci sociálních deviací („Klient“), výběrový modul pro studenty oboru Sociální patologie a prevence

Součástí aktivit Katedry sociální patologie a prevence PdF UHK v projektu Inovace studijních oborů na Pedagogické fakultě UHK („InPdF“) jsou také nově vytvářené výběrové výukové moduly.

Prvním z nich je modul Práce s klientem v prevenci sociálních deviací (zkráceně „Klient“), který bude poprvé realizován ve dnech 3. až 7. 2. 2014, a to v rozsahu 40 hodin výuky. Tento modul obohacuje standardní studijní nabídku oboru o další předměty, které nejsou obsaženy v učebním plánu a jsou příležitostí k prohloubení (i rozšíření) profesní přípravy: Úvod do metod práce s klientem, Systém včasné intervence, Supervize v pomáhajících profesích, Fundraising v pomáhajících profesích, Přístup zaměřený na člověka – PCA. Součástí tohoto modulu je i předmět Základy sebeobrany, které plánujeme realizovat v průběhu letního semestru, a to v rozsahu 24 hodin.

Zveme Vás k využití této nové studijní příležitosti: sledujte obvyklé toky informací a určité si rezervujte první únorový týden roku 2014.

KONTAKTY:

Společná adresa: eventusprocollegis@gmail.com

Redakční rada

Mgr. Stanislava Hoferková, Ph.D. (stanislava.hoferkova@uhk.cz)

Mgr. et Mgr. Tereza Raszková (tereza.raszkova@uhk.cz)

PhDr. Václav Bělík, Ph.D. (vaclav.belik@uhk.cz)

PhDr. Josef Kasal, Ph.D. (josef.kasal@uhk.cz)

Doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc. (iva.jedlickova@uhk.cz)

Helena Malířová (helena.malirova@uhk.cz)

Lenka Antalíková (lenka.antalikova@uhk.cz)

Jakub Lokaj (jakub.lokaj@uhk.cz)

Marie Brichová (marie.brichova@uhk.cz)

Autoři pravidelných rubrik

Barbora Janderová (barbora.levaiova@uhk.cz)

Iveta Kubaštová (iveta.kubastova@uhk.cz)

Martina Wetterová (martina.wetterova@uhk.cz)

Petr Kuráň (petr.kuran@uhk.cz)

Ostatní autoři

Bc. David Vahala (david.vahala@uhk.cz)

Bc. Alena Muzikantová (alena.muzikantova@uhk.cz)

Bc. Klára Mejšnarová (klara.mejsnarova@uhk.cz)

Dva dny před Vánocemi starší muž z Bratislavy zavolá synovi do Prahy: - "Promiň, synku, že tě vyrušuji, ale musím ti říct, že tvoje máma a já se rozvádíme. Po 45 letech manželství!" - "Tati, jak můžeš něco takového říct?" - hystericky vříská syn. - "My už jeden druhého nesnášíme, už spolu nevydržíme, a mně je tak na nic z toho všeho, že se mi o tom ani nechce mluvit. Tak zavolej své sestře do Mnichova a řekni jí o tom." Zoufalý syn zavolá sestře, která vybuchne do telefonu: - "Oni se nebudou rozvádět! Já se o to postarám!" Dcera okamžitě volá otci do Bratislavy a vříská: - "Vy se nebudete rozvádět! Nic nedělej, dokud tam nepřijedu. Posloucháš mě? Já budu hned volat bratrovi a oba dva jsme u vás zítra ráno! Do té doby nic nedělej, slyšíš?" Otec v Bratislavě se pohodlně otočí k manželce a řekne: - "No dobře. Tento rok přijedou teda oba. A sami si i zaplatí letenky."

MY VÁM PŘEJEME KLIDNÉ PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ V
KRUHU NEJBLIŽŠÍM. HODNĚ ZDRAVÍ, ŠTĚSTÍ, LÁSKY A POHODY.
DO NOVÉHO ROKU JEN TO DOBRÉ, VELKOU SPOUSTU ÚSPĚCHŮ
JAK VE STUDIJNÍM, TAK I V OSOBNÍM ŽIVOTĚ.

RR